

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ УКРАЇНИ У СФЕРІ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС

Кулага Е.В., доцент кафедри
корпоративного та підприємницького
права ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима
Гетьмана», кандидат юридичних наук

Стан розвитку системи технічного регулювання свідчить про рівень технологічного прогресу країни, конкурентоспроможності її економіки та інтеграції у світовий економічний простір. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, ратифікована Верховною Радою України у вересні 2014 р., передбачає створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі та зобов'язує здійснити необхідні адміністративні та інституційні реформи для виконання зобов'язань по гармонізації та щорічно інформувати ЄС про процес реформ.

Відповідно до Угоди про асоціацію Україна зобов'язалась поступово досягти відповідності з технічними регламентами ЄС та системами стандартизації, акредитації, робіт з оцінки відповідності та ринкового нагляду ЄС, а також дотримуватись принципів та практик, передбачених актуальними рішеннями та регламентами ЄС. Не менш важливим є зобов'язання України утримуватись від внесення змін до горизонтального і галузевого законодавства, зазначеного в Угоді, крім як для приведення його у відповідність з законодавством ЄС та дотримання такого приведення. Таким чином, Україна матиме систему технічного регулювання, загальні принципи якого і регулювання певних секторів, будуть повністю узгоджені з європейським [1].

Зобов'язання України узгодити національне законодавство у сфері технічних бар'єрів у торгівлі з європейським містить як переваги, так і виклики для українського бізнесу. Перевагою є остаточний перехід на фактично міжнародні технічні регламенти, що визнаються в ЄС та багатьох інших країнах світу, що знизить нетарифні бар'єри в торгівлі з цими країнами, покращить доступ на ринки та стимулюватиме експорт. Особливо відчутним

зниження нетарифних обмежень буде у секторах (сферах), щодо яких будуть підписані Угоди АСАА, що може відбутись як протягом перехідних періодів, так і пізніше.

Водночас перехід вимагатиме витрат на пристосування, хоча, зважаючи на досить тривалі перехідні періоди і на той факт, що Україна вже багато зробила для гармонізації свого законодавства з європейським у цій сфері, ці витрати є давноочікуваними, а отже мають бути вже врахованими в бізнес-планах розвитку підприємств. Україна вже прийняла понад 40 технічних регламентів, що значною мірою базуються на відповідних європейських регламентах, причому ці регламенти стосуються саме тих сфер, що підлягають гармонізації [2].

Протягом перехідного періоду Україна зобов'язалась гармонізувати законодавство у 27 сферах з відповідним законодавством ЄС. Перелік включає галузеве законодавство зокрема у таких сферах як електромагнітна сумісність, ліфти, безпека іграшок, засоби індивідуального захисту, важувальні прилади, суднове обладнання, медичні пристрої, високошвидкісні залізні дороги та ін.

У 2018 році продовжувалося виконання завдань, передбачених актами законодавства та програмними документами, а саме: Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, Планом пріоритетних дій Уряду на 2018 рік, Стратегією розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року.

За чотири роки, що минули з моменту укладання Угоди згідно Плану заходів щодо реалізації Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року, в якому міститься 58 заходів [3] виконано: у 2015 році — 22 заходи, у 2016 році — 7 заходів, у 2017 році — 7 заходів, у 2018 році — 4 заходи [4].

Відповідно до п. 8 ст. 56 Угоди Україна поступово впроваджує звід Європейських стандартів (EN) як національні стандарти, зокрема гармонізовані європейські стандарти, добровільне застосування яких вважається таким, що відповідає вимогам законодавства, зазначеного у Додатку III до цієї Угоди. Одночасно з таким впровадженням Україна скасовує конфліктні національні стандарти, зокрема застосування міждержавних стандартів (GOST/ГОСТ), розроблених до 1992 року. Крім цього,

Україна поступово вживатиме інших необхідних заходів щодо виконання умов набуття членства згідно з вимогами, що застосовуються до повноправних членів європейських організацій зі стандартизації.

Впровадження нової системи технічного регулювання на основі європейських стандартів зумовлюватиме не лише підвищення безпеки товарів та послуг, але й сприятиме кращому інституційному захисту прав споживачів у випадку дефектної продукції.

Водночас вищий рівень безпеки означає, що товари, що не відповідають вимогам безпеки, але є, ймовірно, дешевшими, будуть витіснені з ринку. Це стосуватиметься як товарів національного виробника, який не зможе адаптуватись до нових вимог, так і менш безпечних імпортованих товарів. Це може негативно вплинути на бідніших споживачів, хоча у довгостроковій перспективі користування безпечнішими товарами сприятиме покращенню здоров'я населенню, зменшенню випадків травмування, що може компенсувати витрати на купівлю безпечніших товарів [2].

Зобов'язання в рамках Угоди передбачають завершення процесу реформування системи технічного регулювання країни, яке було розпочато понад десятиріччя тому. В результаті повної імплементації Угоди Україна створить систему технічного регулювання, що буде горизонтально гармонізована з відповідною системою ЄС і буде підтримуватись у такому стані. Технічна допомога, передбачена Угодою, є важливим елементом допомоги ЄС виконати зобов'язання, які взяла на себе Україна.

Список використаної літератури:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 26.09.2014. Офіційний вісник України. 2014 р. № 75, том 1. С. 83. Ст. 2125.

2. Гармонізація технічного регулювання, стандартів та оцінки відповідності, Угода про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів. URL: http://www.ier.com.ua/ua/Ukraine_EU_project/materials/AA_title_4/barrriers/harmonisation

3. Про схвалення Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 № 844-р. Офіційний вісник України. 2015 р. № 69. С. 140. Ст. 2282.

4. Рішення засідання науково-технічної ради у сфері технічного регулювання, стандартизації, метрології та метрологічної діяльності при Мінекономрозвитку України від 22.01.2019. URL. <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=8a1296eb-a9bc-49ed-82d4-ccc7aab5ff10&title=RishenniaZasidanniaNaukovotekhnichnoiRadiUSferiTekhnichnogoReguliuвання-Standartizatsii-MetrologiiTaMetrologichnoiDiialnostiPriMinekonomrozvitkuUkraini-22-01-2019-M-Kiiv>

СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ ІЗ СВІТОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ТОРГІВЛІ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС

Омельченко А.В., завідувач кафедри
цивільного та трудового права ДВНЗ
«Київський національний
економічний університет імені Вадима
Гетьмана», доктор юридичних наук,
професор

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі — Угода про асоціацію) [1] містить ряд положень щодо розвитку процесу реформ та адаптації законодавства в Україні, що сприятиме поступовій економічній інтеграції і поглибленню політичної асоціації. Україна взяла на себе зобов'язання забезпечувати поступову адаптацію законодавства України до асquis ЄС відповідно до напрямів, визначених у цій Угоді, та забезпечувати ефективне її виконання.

В науковій літературі можна зустріти застосування таких суміжних понять, як «адаптація законодавства», «гармонізація законодавства», «імплементация законодавства», «зближення